

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 20Csp/549/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7519206148
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lukáš Beňák
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2020:7519206148.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudcom JUDr. Lukášom Beňákom v spore žalobcu: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann 1, 750 09 Paríž, Francúzska republika, konajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, IČO: 47 258 713, so sídlom v Bratislave, Karadžičova 2, zastúpená Advokátskou kanceláriou JUDr. Marek Czompoly s.r.o., IČO: 47 234 547, so sídlom v Bratislave, Ventúrska 16, proti žalovanému: Z. E., V.. XX.XX.XXXX, P. J., R. XXX/X, o zaplatenie 2.321,34 € s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalobu **z a m i e t a**.

II. Stranám náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 25.09.2019 žiadal zaviazať žalovaného na zaplatenie sumy 2.321,24 € s príslušenstvom a náhradu trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že s účinnosťou ku dňu 30.06.2016 došlo k cezhraničnému zlúčeniu spoločnosti CETELEM SLOVENSKO a.s. (zanikajúca spoločnosť) a BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA. Spoločnosti CETELEM SLOVENSKO a.s. v dôsledku cezhraničného zlúčenia zanikla zlúčením bez likvidácie a spoločnosť BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA sa stala jej univerzálnym právnym nástupcom. Dňa 04.08.2015 uzavrel Cetelem ako veriteľ so žalovaným ako dlžníkom Zmluvu o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „zmluva“) vo výške 571,27 € na financovanie spotrebného tovaru, ktorú mal žalovaný splácať v pravidelných 24 mesačných splátkach po 34,35 €, so splatnosťou prvej splátky dňa 15.09.2015. Žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku riadne a včas a uhradil len sumu 201 €. Na predžalobné výzvy žalovaný nereagoval. V dôsledku neplnenia dohodnutých splátok zo strany žalovaného postupom podľa zmluvných podmienok Cetelem vyhlásil dňa 04.10.2016 mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stal dlh žalovaného splatný v celom rozsahu. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam má žalovaný voči žalobcovi k dnešnému dňu neuhradené záväzky po lehote splatnosti v celkovej výške 603,23 € (497,08 € z titulu zvyšku dlžnej úverovej istiny; 52,13 € z titulu dlžných úrokov z úveru; 19,02 € z titulu dlžného poistného; 35 € z titulu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky). Okrem toho je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi úroky z dlžnej úverovej istiny vo výške 27,40 % ročne zo sumy 497,08 € od 05.10.2016 do zaplatenia a úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 568,23 € od 05.10.2016 do zaplatenia (žalobca si neuplatňuje úroky z omeškania zo sumy nákladov spojených s uplatnením pohľadávky).

3. Dňa 02.10.2015 uzavrel Cetelem ako veriteľ so žalovaným ako dlžníkom ďalšiu Zmluvu o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „zmluva“) vo výške 1.516 € na financovanie spotrebného tovaru, ktorú

mal žalovaný splácať v pravidelných 36 mesačných splátkach po 66,22 €, so splatnosťou prvej splátky dňa 15.11.2015. Žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku riadne a včas a uhradil len sumu 243,22 €. Na predžalobné výzvy žalovaný nereagoval. V dôsledku neplnenia dohodnutých splátok zo strany žalovaného postupom podľa zmluvných podmienok Cetelem vyhlásil dňa 04.10.2016 mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stal dlh žalovaného splatný v celom rozsahu. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam má žalovaný voči žalobcovi k dnešnému dňu neuhradené záväzky po lehote splatnosti v celkovej výške 1.718,11 € (1.482,88 € z titulu zvyšku dlžnej úverovej istiny; 174,25 € z titulu dlžných úrokov z úveru; 25,98 € z titulu dlžného poistného; 35 € z titulu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky). Okrem toho je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi úroky z dlžnej úverovej istiny vo výške 27 % ročne zo sumy 1.482,88 € od 15.10.2016 do zaplataenia a úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.683,11 € od 05.10.2016 do zaplataenia (žalobca si neuplatňuje úroky z omeškania zo sumy nákladov spojených s uplatnením pohľadávky).

4. Spolu tak žalobca žiada, aby žalovaný zaplatil žalobcovi sumu 2.321,34 € spolu s úrokom z dlžnej istiny vo výške 27,40 % ročne zo sumy 497,05 € od 05.10.2016 do zaplataenia a úroku z dlžnej istiny vo výške 27 % ročne zo sumy 1.482,88 € od 05.10.2016 do zaplataenia, úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 568,23 € od 05.10.2016 do zaplataenia a úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne 1.683,11 € od 05.10.2016 do zaplataenia vrátane náhrady trov konania.

5. Súd zaslal žalovanému žalobu spolu s prílohami a poučením na vyjadrenie dňa 24.10.2019, žalovaný si uvedenú zásielku prevzal dňa 04.11.2019, o čom svedčí doručienka na č. I. 80 spisu, avšak v konaní zostal nečinný.

6. Súd nariadil vo veci pojednávanie dňa 27.01.2020, ktorého sa nezúčastnil žalobca ani jeho právny zástupca, ktorí svoju neúčasť na pojednávaní ospravedlnili. Nedostavil sa ani žalovaný, ktorý svoju neúčasť na pojednávaní neospravedlnil. Vychádzajúc z § 180 CSP súd vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti strán sporu.

7. Súd vykonal dokazovanie na základe predložených listinných dôkazov a zistil tento skutkový stav:

8. Spoločnosť CETELEM SLOVENSKO a.s. uzatvorila dňa 04.08.2015 so žalovaným Zmluvu o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „zmluva“) vo výške 571,27 €. Žalovaný sa ju zaviazala splatiť v 24 mesačných splátkach po 34,35 €. Celková čiastka, ktorú mal žalovaný zaplatiť bola 748,32 €. Termín prvej splátky bol 15.09.2015, splatnosť mesačnej splátky 15. deň v mesiaci, termín konečnej splatnosti 15.08.2017, RPMN 31,11 %, priemerná hodnota RPMN: 34,42 %, ročná úroková sadzba 27,40 %, odplata 27 %. Žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver vrátiť, zaplatiť úrok, príslušenstvo a poplatky. Žalovaný si svoje povinnosti splácať úver riadne a včas nesplnila, preto žalobca vyhlásil dňa 04.10.2016 úver za predčasne splatný. Žalobca si tak uplatňuje sumu 603,23 € spolu s prísl.

9. Z predloženého splátkového kalendára súd zistil, že žalovaný uhradil celkom 201 €, pričom mu bolo poskytnutých 571,27 €.

10. Z Oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 12.10.2016 súd zistil, že právny predchodca žalobcu úver ku dňu 04.10.2016 zosplatalil v celom rozsahu.

11. Spoločnosť CETELEM SLOVENSKO a.s. uzatvorila dňa 02.10.2015 so žalovaným ďalšiu Zmluvu o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „zmluva“) vo výške 1.516 €. Žalovaný sa ju zaviazala splatiť v 36 mesačných splátkach po 66,22 €. Celková čiastka, ktorú mal žalovaný zaplatiť bola 2.228,04 €. Termín prvej splátky bol 15.11.2015, splatnosť mesačnej splátky 15. deň v mesiaci, termín konečnej splatnosti 15.10.2018, RPMN 30,60 %, priemerná hodnota RPMN: 18,34 %, ročná úroková sadzba 27 %, odplata 27 %. Žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver vrátiť, zaplatiť úrok, príslušenstvo a poplatky. Žalovaný si svoje povinnosti splácať úver riadne a včas nesplnila, preto žalobca vyhlásil dňa 04.10.2016 úver za predčasne splatný. Žalobca si tak uplatňuje sumu 1.718,11 € spolu s prísl.

12. Z predloženého splátkového kalendára súd zistil, že žalovaný uhradil celkom 243,22 €, pričom mu bolo poskytnutých 1.516 €.

13. Z Oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 12.10.2016 súd zistil, že právny predchodca žalobcu úver ku dňu 04.10.2016 zosplatnil v celom rozsahu.

14. Podľa ust. § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

15. Podľa ust. § 2 písm. a/ a písm. b/ zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa ust. § 2 písm. d/ zákona o spotrebiteľských úveroch sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

17. Podľa ust. § 52 ods. 1 až 4 Obč. zák. spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právny vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

18. Podľa ust. § 3 ods. 1 Obč. zák. výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

19. Podľa ust. § 39 Obč. zák. neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

20. Podľa ust. § 53 ods. 6 Obč. zák. ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

21. Podľa ust. § 1 ods. 1 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej len „Nariadenie“) odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Pri výpočte odplaty sa vychádza z predpokladu, že spotrebiteľská zmluva zostane platná dohodnutý čas a že dodávateľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve.

22. Podľa ust. § 1 ods. 4 Nariadenia na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 1a sa použije priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu 2a naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy.

23. Podľa ust. § 21 ods. 1 a 2 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je povinný predkladať Ministerstvu financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) a Národnej banke Slovenska údaje

o novoposkytnutých a poskytnutých spotrebiteľských úveroch. Ministerstvo alebo ním určená osoba zverejňuje na webovom sídle ministerstva informácie z údajov podľa odseku 1. Národná banka Slovenska na svojom webovom sídle zabezpečí komunikačné prepojenie umožňujúce sprístupnenie informácií zverejnených podľa predchádzajúcej vety.

24. Podľa ust. § 1a ods. 1 Nariadenia ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety.

25. Podľa ust. § 54a Obč. zák. účinného od 05.12.2018 premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

26. Podľa ust. § 53 ods. 9 Obč. zák. ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

27. Podľa ust. § 565 Obč. zák. ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

28. Podľa § 100 ods. 1 Obč. zák. právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

29. Podľa § 101 Obč. zák. pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

30. Podľa § 103 Obč. zák. ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

31. Z predložených listinných dôkazov mal súd preukázané, že žalobca si uplatňoval voči žalovanému nároky vzniknuté z uzavretých Zmlúv o spotrebiteľskom úvere zo dňa 04.08.2015 a zo dňa 02.10.2015 (ďalej len „zmluva“). Podľa výpisu z obchodného registra, právny predchodca žalobcu - spoločnosť CETELEM SLOVENSKO a.s., mala v predmete činnosti okrem iného aj poskytovanie úverov, bola teda dodávateľom a veriteľom podľa zákona o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy ako aj v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, nakoľko túto činnosť vykonávala v rámci svojho podnikania. Žalovaný zmluvy uzatváral ako spotrebiteľ, keďže sa jedná o fyzickú osobu, ktorá pri uzatváraní predmetných zmlúv nekonala v rámci svojho podnikania, povolania alebo zamestnania. Ak ide potom o vzťah dodávateľa a spotrebiteľa, ide o vzťah spotrebiteľský, ktorý sa riadi ustanoveniami Obč. zák. a zákona o spotrebiteľských úveroch. Z predložených zmlúv je evidentné, že ide o tzv. typové zmluvy, teda zmluvy, vrátane ich zmluvných podmienok, ktoré sú vopred pripravené. Sú pripravené právnym predchodcom žalobcu bez účasti druhej strany, teda spotrebiteľa, pre vopred neurčený široký okruh spotrebiteľov, pričom spotrebiteľ nemá právo zásadným spôsobom do nej zasahovať a prípadne meniť jej podmienky, okrem výšky úveru, prípadne výšky splátok a doby splatnosti. Ide o formulár zmluvy s vopred pripravenými podmienkami, v ktorej sa len vyplňajú potrebné údaje. Pri zákonom posudzovaní konkrétneho prípadu súd dospel k záveru, že záväzkový vzťah, ktorý vznikol medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným na základe zmlúv uzavretých dňa 04.08.2015 a dňa 02.10.2015 je vzťahom občianskoprávnym a na predmetné zmluvy sa hľadí ako na typové spotrebiteľské zmluvy podľa Obč. zák. a zákona č. 129/2010 Z. z.

32. Súd sa v danom prípade zaoberal výškou odplaty - RPMN uvedenou v zmluve o spotrebiteľskom úvere zo dňa 04.08.2015, ktorá činila za obdobie 24 mesiacov pri sume 571,27 € - 31,11 % ročne, takáto výška je uvedená v zmluve.

33. Podľa štatistiky zverejnenej na stránke Ministerstva finančnej Slovenskej republiky zo súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 2. štvrťrok 2015 (nie zo súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi - je to iná štatistika a Nariadenie vlády č. 87/1995 Z. z. v § 1 ods. 4 odkazuje na súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk) zmluvná splatnosť nad 1 do 5 rokov vrátane ostatné spotrebiteľské úvery RPMN činilo 13,50 %. Z toho je zrejmé, že výška RPMN v danom prípade nesmela prevýšiť 2- násobok 13,50 % ročne s poukazom na § 1 ods. 4 Nariadenia, čiže výšku 27 %. Dojednaná výška odplaty u tohto úveru (31,11 %) však presahovala túto maximálne prípustnú odplatu, čo má za následok neplatnosť dohody o dojednanej odplate a spôsobuje bezúčnosť úveru pre jej rozpor so zákonom (§ 53 ods. 6 Obč. zák.). Žalobca by mal tak nárok len na zaplatenie istiny bez úrokov a poplatkov (571,27 € - 201 €).

34. Súd sa v ďalej zaoberal výškou odplaty - RPMN uvedenou v zmluve o spotrebiteľskom úvere zo dňa 02.10.2015, ktorá činila za obdobie 36 mesiacov pri sume 1.516 € - 30,60 % ročne, takáto výška je uvedená v zmluve.

35. Podľa štatistiky zverejnenej na stránke Ministerstva finančnej Slovenskej republiky zo súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 3. štvrťrok 2015 (nie zo súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi - je to iná štatistika a Nariadenie vlády č. 87/1995 Z. z. v § 1 ods. 4 odkazuje na súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk) zmluvná splatnosť nad 1 do 5 rokov vrátane ostatné spotrebiteľské úvery RPMN činilo 13,36 %. Z toho je zrejmé, že výška RPMN v danom prípade nesmela prevýšiť 2- násobok 13,36 % ročne s poukazom na § 1 ods. 4 Nariadenia, čiže výšku 26,72 %. Dojednaná výška odplaty u tohto úveru (30,16 %) však presahovala túto maximálne prípustnú odplatu, čo má za následok neplatnosť dohody o dojednanej odplate a spôsobuje bezúčnosť úveru pre jej rozpor so zákonom (§ 53 ods. 6 Obč. zák.). Žalobca by mal tak nárok len na zaplatenie istiny bez úrokov a poplatkov (1.516 € - 243,22 €).

36. Zákonom č. 343/2018 Z. z. zo dňa 27.11.2018 sa mení Občiansky zákonník tak, že sa vkladá za § 54 nový § 54a, ktorý znie: „Premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel“. Týmto zákonom bola do Občianskeho zákonníka vložená dvadsiata štvrtá hlava s názvom Prechodné ustanovenia § 879 v znení: „Konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.“ Tento zákon je účinný dňom vyhlásenia, teda dňa 5.12.2018.

37. Z dôvodovej správy vyplýva, že cieľom novely je zavedenie osobitnej úpravy uplatňovania premlčaných nárokov zo spotrebiteľských zmlúv a ich zabezpečenia. Úprava je reakciou na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. PL. ÚS 11/2016-60, zo dňa 7. februára 2018, v ktorom Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol, že ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Pri subjektívnych majetkových právach zo spotrebiteľskej zmluvy je opodstatnené, aby sa po uplynutí premlčacej doby tieto práva dostali „ex lege“ do polohy naturálnych záväzkov. Po uplynutí premlčacej doby, najmä s ohľadom na súčasný stav trhovej ekonomiky, niet v zásade z pohľadu štátnej moci záujmu hodného ochrany na podpore vynucovania plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, ak sa právo niektorej zo strán premlčalo. Významom inštitútu premlčania nie je automatické oslobodenie dlžníka od plnenia záväzku. Základným cieľom navrhovanej právnej úpravy bolo vytvorenie priestoru na to, aby dlhy plynúce zo spotrebiteľských zmlúv boli vymáhané len v rozumnom a primeranom čase a dlžník nebol nútený prostriedkami s prvkami štátneho donútenia zaplatiť dlh, vo vzťahu ku ktorému uplynulo značné časové obdobie, v dôsledku čoho by mohla byť oslabená jeho pozícia (napr. nebude už disponovať dôkazmi). Právo plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy sa uplynutím premlčacej doby tak ex

lege dostáva do polohy naturálneho záväzku, ktoré je možné splniť dobrovoľne povinným subjektom, avšak toto právo nemožno vymáhať proti vôli povinného subjektu (dlžníka). V tomto prípade sa vylučuje kondikcia, t. j. v prípade dobrovoľného plnenia premlčaného dlhu dlžníkom sa prijaté plnenie nepovažuje za bezdôvodné obohatenie (§ 455 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie. Nemožnosť vymáhania premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy zohľadňuje dynamickosť spotrebiteľského prostredia a vedomie tohto rizika bude oprávnené motivovať veriteľov vymáhať svoje pohľadávky čo najskôr. Navrhovaná právna úprava sa z dôvodu predchádzania prípadnej nerovnosti vzťahuje na obe strany spotrebiteľského vzťahu, na spotrebiteľa aj na dodávateľa.

38. Vzhľadom na vyššie uvedené súd konštatuje, že žaloba bola podaná dňa 25.09.2019, teda v čase účinnosti § 54a Občianskeho zákonníka. Súd preto ex offo skúmal, či právo zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré si uplatňuje veriteľ v danom prípade, nie je premlčané.

39. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným boli uzavreté zmluvy o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorých žalobca poskytol žalovanému spolu úver v sume 2.087,27 €, ktoré sa zaviazal žalovaný splatiť v pravidelných mesačných splátkach. Nakoľko však žalovaný porušil svoju povinnosť splácať úvery riadne a včas, právny predchodca žalobcu v zmysle ustanovenia § 565 Obč. zák. a § 53 ods. 9 Obč. zák. úvery predčasne zosplatnil.

40. Pre prípady, kedy sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným, splatným celý dlh (tak ako v tomto spore) stanovuje Občiansky zákonník v § 103, veta druhá, osobitné pravidlo pre začiatok plynutia premlčacej doby zosplatneného dlhu. V zmysle § 103 veta druhá Obč. zák., ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Premlčacia doba práva na zaplatenie takto zosplatneného dlhu sa teda začína skôr, ako dôjde k zosplatneniu dlhu. Začína plynúť dodatočne už odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú bol dlh zosplatnený (súd v tomto smere poukazuje aj na rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/214/2019, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/233/2016, sp. zn. 6Co/77/2018, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/34/2018, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/158/2017, sp. zn. 26Co/176/2017 a Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6Co/427/2016).

41. V danom prípade, ak právny predchodca žalobcu ako veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť obidvoch úverov dňa 04.10.2016 pre nezaplatenie splátky - konkrétne sa jedná najneskôr o splátky splatné dňa 15.07.2016 (podľa ust. § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Obč. zák.) pri obidvoch úveroch, čo mal súd za preukázané z oznámení o zosplatnení úveru (č. l. 41 a č. l. 53 spisu), premlčacia doba začala plynúť od splatnosti splátok splatných k 15.07.2016 (podľa zmlúv o spotrebiteľskom úvere, prehľadu splátok a úhrad). Odo dňa 16.07.2016 tak začala plynúť 3 ročná premlčacia lehota, ktorá uplynula v utorok dňa 16.07.2019. Žaloba bola doručená tunajšiemu súdu až dňa 25.09.2019, teda po uplynutí trojročnej premlčacej doby.

42. Na základe vyššie uvedeného, s poukazom na účel navrhovanej zmeny Občianskeho zákonníka v súlade s ust. § 54a Občianskeho zákonníka, súd žalobu v celom rozsahu zamietol, nakoľko premlčané právo zo spotrebiteľských zmlúv nie je možné platne priznať v súdnom konaní.

43. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

44. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

45. O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení. Žalobca bol v konaní neúspešný, nemá preto nárok na náhradu trov konania. Úspešný žalovaný si náhradu trov konania neuplatnil a ani mu žiadne trovy nevznikli, preto súd stranám náhradu trov konania nepriznal. Súd zároveň nevidel priestor pre aplikáciu ust. § 257 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia v dvoch vyhotoveniach na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a/ neboli splnené procesné podmienky,
- b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie musí byť podpísané a predložené v 2 rovnopisoch.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).